

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	1
Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta	97	16.05.2018	3	

5539-2018 (08 00 00, 08 01 00)

Runkolinjaston linjastoluonnosten lähettäminen lausunnoille

Tiivistelmä:

Runkolinjaston suunnittelu on edennyt vaiheeseen, jossa suunnitelmista pyydetään kommentteja. Linjastoluonnoksista pyydetään lausunnot keskeisiltä sidosryhmiltä, jonka lisäksi kaikilla halukkailla on mahdollisuus kertoa mielipiteensä. Suunnitelmia esitellään yleisötilaisuudessa kesäkuussa, myöhemmin tarkentuvana ajankohtana.

Tksjlk § 97

Suunnittelupäällikkö Lauri Jorasmaa 9.5.2018:

Tausta

Turun Kaupunginhallitus on 8.8.2016 § 298 päättänyt, että

- joukkoliikenteen runkolinjaston edellyttämien etuuksien toteuttamissuunnitelma laaditaan vuoden 2016 loppuun mennessä,
- toteuttamissuunnitelman perusteella joukkoliikennekatu- ja etuusjärjestelyt sekä liikennevaloetuuudet toteutetaan taloussuunnitelmakaudella 2017 – 2020 talousarvion raameissa,
- linjastouudistus toteutetaan yhdellä kertaa vuonna 2020,
- linjastouudistus perustuu Kauppatorin kautta kulkeviin runkolinjoihin sekä keskustan ulkopuolelle toteutettavaan kehärunkolinjaan,
- täydentävän linjaston roolia selkeytetään perustuvaksi entistä enemmän syöttöyhteyksiin ja,
- laskelma liikennöinnin lisäämisestä aiheutuvista kustannuksista tuodaan kaupunginhallituksen käsittelyyn vuoden 2018 loppuun mennessä.

Seudullinen joukkoliikenne on päätöksen mukaisesti käynnistänyt suunnittelun runkolinjaston toteuttamiseksi vuonna 2020. Runkolinjaston suunnittelu on edennyt vaiheeseen, jossa linjasto tulee lähettää lausuntokierrokselle. Lausuntojen ja kommenttien perusteella viimeistellään linjastosta ja kustannuksista esitys, joka viedään kaupunginhallituksen käsittelyyn vuoden 2018 loppuun mennessä.

Keskeisimmät tavoitteet

Uudistuksen tavoitteena on helpottaa sekä nopeuttaa ihmisten jokapäiväistä liikkumista Turun seudulla. Linjastoa ja linjojen keskeistä hierarkiaa selkeytetään, ja linjoja suunnitellaan vastaamaan paremmin tarpeeseen. Uusi kehärunkolinja tuo paljon uusia nopeita ja helppoja matkavaihtoehtoja, kuitenkin poistamatta nykyisiä toimivia yhteyksiä. Uusi linjasto ja palveluajat vastaavat vuoden 2018 linjastoa paremmin ihmisten alati muuttuvaan liikkumistarpeeseen. Runkolinjoilla kyetään saavuttamaan seudun ydinalue helposti, joustavasti ja nopeasti. Linjaston vaikutusalueella asuville ihmisille runkolinjasto tarjoaa mahdollisuuden järjestää oma liikkuminen lähes täysin joukkoliikenteeseen tukeutuen.

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	2
Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta	97	16.05.2018	3	

Linjastoluonnokset ja lausuntomateriaali

Lausuntomateriaali koostuu sähköisistä linjastokartoista sekä aiheeseen liittyvistä selvityksistä. Linjastokartoista pyydetään lausuntoja, mutta on myös mahdollista antaa suoraan kommentteja sähköisiin linjastokartoihin. Erillisen lausunnon voi antaa myös jakelulistan ulkopuolinen taho, jos katsoo sen olevan tarpeellista. Lausuntojen ja kommenttien perusteella viimeistellään esitys runkolinjastoksi.

Linjastoluonnokset ja muu materiaali on löydettävissä sähköisesti. Osoite julkaistaan lausunnoille lähettämisen yhteydessä, ja lautakunnan jäsenille materiaali toimitetaan erikseen.

Linjastokartat

Materiaali sisältää kolme karttaa.

- VE0 nykyinen linjasto
- VE1 ja VE2 runkolinjastokartat eroavat toisistaan muutamien osin.
  - VE1 sisältää useita parannuksia VE2 nähden
  - VE2 on hieman suppeampi vaihtoehto kuin VE1
  - Muutokset eivät ole kaikki toisistaan riippuvaisia, eli on mahdollista, että osa toteutetaan ja osaa ei. Esityksiin toivotaan kommentteja, ja toisaalta niiden vaikutuksia on haluttu arvioida tekemällä ennusteita.
- Keskeisimmät erot VE1 ja VE2 välillä ovat:
  - VE1:ssä linja 2 jatkaa Länsinummesta Kauppakeskus Myllyyn
  - VE1:ssä Turun keskustan ja Liedon välisellä osuudella liikennöi linja 6A
  - VE1:ssä linjat 9a ja 9b (kehärunkolinjat) kulkevat Kupittaaan ja Uittamon välillä Skanssin kautta.
    - VE2:ssa linjat on yhdistetty liityntälinjaan L71 ja Skanssin alueella on tehty muutoksia linjoihin, mm. linjaan 4.
  - VE1:ssä on esitetty linja T201 Naantali – Kauppatori

Aineistoon tutustuttaessa on hyvä huomioida, että se sisältää joiltain osin näennäisen tarkkaa tietoa, joka tulee vielä muuttumaan jatkosuunnittelun yhteydessä.

- Linjanumerot ovat työversioita. Luonnoksissa esitellään
  - runkolinjat (linjanumerot 1-10),
  - liityntälinjat (L71/L73-L96),
  - täydentävät linjat T2-T220
  - sekä ne seutu- ja koululaislinjat, joiden on suunniteltu kulkevan nykyisellään (nyk. 52 - nyk. 903)
- Luonnokset koskevat Turun sisäisiä linjoja, sekä osaa seutulinoista
  - Turun naapurikuntien sisäiset liikenteet oletetaan jatkuvan nykyisellä mallilla. Mahdollisia, samassa yhteydessä toteutettavia muutoksia, suunnitellaan myöhemmässä vaiheessa.
  - Palvelulinjat eivät ole mukana esityksessä. Mahdolliset linjat ja palveluajat voidaan suunnitella vasta, kun muu linjasto on tiedossa.
- Aikatauluja ei ole vielä suunniteltu

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	3
Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta	97	16.05.2018	3	

- Aineisto on suunniteltu palveluaikojen ja palvelutarjonnan mukaan. Käytetty Remix-ohjelma luo kuitenkin määritysten mukaisesti automaattisesti myös aikataulut.
- Muutama linja sisältää teknisistä syistä eroja nykytilanteeseen. Tämä voi aiheuttaa vääristymää mm. ennusteisiin. Esim.
  - Linja T2 Littoinen – Kohmo on esitetty erillisenä linjana, vaikka yhteys voidaan toteuttaa myös nykyisellä tavalla eli osaa linjan 2 vuoroista Littoisiin jatkamalla
  - Linja T20 Pansio – Matkakeskus. Pansion yhteys on esitetty jatkamalla linjaa 20 Muhkurista Vienolan kautta Pansioon. Tällaisen yhteyden toteuttaminen ei olisi mahdollista vielä vuonna 2020.
- Luonnoksissa on esitetty talvikauden arkivuorokauden liikenne.
  - Kesäkaudella liikennettä harvennetaan nykyisen mallin mukaisesti
  - Myös lauantai- ja sunnuntailiikenne eroaa luonnoksista
  - Erillisiä yövuoroja ei ole esitetty luonnoksissa. Runkolinjojen palveluaikoja on esitetty nykyistä laajemmiksi, ja lisäksi voidaan liikennöidä erillisiä yövuoroja.

Aiheeseen liittyvät selvitykset

Runkolinjaston suunnittelun yhteydessä on tehty useita selvityksiä, joilla on selvitetty vaikutuksia, tai jotka muutoin liittyvät asiaan olennaisesti. Selvitykset tai linkit selvityksiin löytyvät runkolinjaston internet-sivuilta.

- Runkolinjaston lyhyen aikavälin matkustajaennusteet
  - Työssä vastataan kysymykseen: miten runkolinjasto palvelee nykyisen tyyppistä matkustuskysyntää ja millaisia matkustajamääriä runkolinjoille on odotettavissa vuonna 2020.
  - VE1 mukaisessa linjastossa nykyisistä joukkoliikennematkoista matka-ajat lyhenevät 8,3 %:ssa ja pitenevät 6,4 %:ssa. 75 % matkoista tehdään runkolinjoilla.
- Turun raitiotien yleissuunnitelman tarkennus – liikennemallitarkastelut
  - Työssä vastataan kysymykseen: miten runkolinjasto vaikuttaa matkustuskysyntään vuosiin 2029 ja 2050 mennessä.
  - Runkolinjaston myötä joukkoliikenteen kulkutapaosuus seudulla nousee 8,5 %:sta 10 %:iin vuoteen 2029 mennessä.
- Turun raitiotien yleissuunnitelman tarkennuksen bussilinjastot eri vaihtoehdoissa
  - Työssä on kuvattu miten mahdollinen raitiotie/superbussi vaikuttaisi joukkoliikenteen linjastoon.
  - Huomion arvoista on, että raitiotien yleissuunnitelman bussilinjastot on suunniteltu ennen nyt lausunnoille lähetettäviä linjastoluonnoksia.
- Turun palvelulinjoja koskeva selvitys (Tksjlk 22.3.2017)
  - Selvityksen perusteella Turun mallin mukainen palvelulinja on vanhentunut konsepti, sillä sen toimintaperiaatteet perustuvat edelleen aikaan, jolloin muu joukkoliikennejärjestelmä oli huomattavasti nykyistä vaikeammin saavutettava toimintarajoitteisen näkökulmasta.
  - Palvelulinjakonseptia selvitetään tarkemmin, ja tästä syystä nyt esitetyissä linjastoissa ei ole esitetty palvelulinjoja.

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	4
Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta	97	16.05.2018	3	

- Mari Linna, pro gradu tutkielma: Liikkumista rajoittavat tekijät kaupunkitilassa – tapauksena Turun seudun joukkoliikenteen tuleva runkobussiuudistus. (Tksjlk 8.2.2017)
  - Työtä esiteltiin lautakunnalle 8.2.2017. Lopputyötä ei ole saatavissa julkisena sähköisenä versiona.
  - Osana lopputyötä toteutettiin kysely, jossa pyrittiin tunnistamaan tekijöitä, jotka rajoittavat joukkoliikenteen käyttöä, ja esitettiin niihin ratkaisumalleja. Lisäksi aineistosta havainnollistettiin vastaajien liikkumistarpeita kaupunkitilassa, mitä on voitu hyödyntää linjasto- ja reittisuunnitelmissa. Kyselyyn saatiin 1820 vastausta.
  - Nykyinen linjasto kaipaa tulosten perusteella enemmän poikittaisia yhteyksiä, jotka suuntautuisivat esimerkiksi keskeisille työpaikka- ja palvelu-alueille.
- Civitas Eccentric: Liityntäpysäköinnin kehittämissuunnitelma.
  - Samaan aikaan linjastoluonnosten lausunnoille lähettämisen kanssa valmistuu maakunnallinen liityntäpysäköinnin kehittämissuunnitelma.
  - Työssä on mm. tunnistettu potentiaalisia paikkoja eri liikkumismuotojen liityntäpysäköinnille.

Myös aikaisemmin valmistuneet selvitykset on huomioitu, näitä ovat mm.

- Turun seudun joukkoliikenne 2020
- Turun kaupunkiseudun rakennemalli 2035
- Runkobussilinjaston kehittämisohjelma 2012-2020 (Jlk 2011)

Runkolinjastoon liittyy myös muita kehittämisohjelmassa selvitettyjä parannuksia. Parannuksia tullaan toteuttamaan, mutta niitä ei ole esitetty lausunto-materiaaleissa.

- Linjoille on suunniteltu nopeuttamistoimenpiteitä
  - Liikennevaloetuksia tullaan toteuttamaan
  - Runkolinjojen varsilla tullaan tekemään pysäkkimuutoksia. Tarpeettomia pysäkkejä karsitaan ja/tai yhdistetään.
  - Joukkoliikennekaistoja on selvitetty raitiotien yleissuunnitelman tarkennuksen yhteydessä, johon ne ovat sidoksissa.
- Uusia pysäkkejä rakennetaan erityisesti oleellisiin vaihtopaikkoihin. Muutetut pysäkit ovat mukana kartta-aineistoissa.
- Matkustajainformaatiota, esteettömyyttä ja liikenteen luotettavuutta kehitetään

Lausuntopyyntö ja mielipiteet

Jatkosuunnittelun tueksi runkolinjaston suunnitelmista pyydetään lausuntoja sidosryhmiltä sekä mielipiteitä kansalaisilta 31.8.2018 mennessä. Lausunnon voi jättää myös taho joka ei ole virallisesti saanut lausuntopyyntöä. Vaihtoehtoisesti kommentteja voi jättää myös kartta-aineiston kautta sähköisesti. Lausuntoa ei tarvitse jättää, jos kokee, että asiasta ei ole tarpeen lausua.

Lausuntopyyntöissä pyydetään erityisesti ottamaan kantaa seuraaviin seikkoihin:

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	5
Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta	97	16.05.2018	3	

- Kuinka näette linjastomuutoksen vaikuttavan edustamanne tahon toimintaan?
- Mitä positiivisia ja negatiivisia muutoksia uudistus mielestänne tuo?
- Mitkä VE1:ssä esitetyistä parannuksista suhteessa VE2 tulisi toteuttaa? Miksi?
- Mitkä VE1:ssä esitetyt parannukset näette vähemmän tarpeellisina? Miksi?

Liite 1 Pyydetävät lausunnot

Liite 2 Pyydetävät lausunnot, korjattu 16.5.2017

Joukkoliikennepalvelujohtaja Sirpa Korte:

Ehdotus Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta päättää lähettää runkolinjaston linjastoluonnokset lausunnoille siten, että kirjalliset lausunnot ja mielipiteet pyydetään antamaan 31.8.2018 mennessä.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Heikkilä esitti Lumpeen kannattamana että lausunto pyydetään myös Fölikuntien nuorisovaltuustoilta. Lumme esitti Lehtolan kannattamana että lausunto pyydetään myös opiskelijajärjestöiltä. Molemmat esitykset hyväksyttiin yksimielisesti.

Jakelu

tpv Jorasmaa Lauri